

nice prerezano. Nečloveški sin je med vojno zasel v slabo tovarišijo in lastni materi je pokradel vse, kar je le mogel. Zaradi umora in tatvine je bil obsojen na 14 let težke ječe. Vse premila kazen za zverino v človeški podobi!

I Jugoslovani zasedli mesto Sibeni. Dne 11. t. m., ob 7. uri zvečer, sta izročila italijanski civilni komisar Bonfanti iz Zadra in general Barbaresi našim oblastem mesto Sibeni v Dalmaciji. Naše vojaštvo je po treh dnevih zkorakalo pod nepopisljivim veseljem prebivalstva. Mesto je bilo v zastavah in cvetju. Drugi dan se je vršila velika slovesnost. Vojaštvu do slojanstveniku je mladino izročila srebrno kovrčeno vejico. V mestu vlada velikansko veselje, ker je konec tuznega gospodstva.

I Italijanski fašisti in železničarji so se zadnje dni med seboj streljali. Fašisti so vrgli tudi bomba, ki je ubila dve osebi in jih mnogo ranila. Radi fašistovskih pobojev so proglasili beneški železničarji protestno stavko.

I Nova vojska v Mali Aziji? V zadnjih bojih poraženi Grki zbirajo znova svoje sile, da bi udarili po Turkih. Listi poročajo, da se je grški kralj Konstantin podal že v Smirno, kjer bo vodil svojo armado. Grško brodogradništvo je baje obstreljuje turško obrežje v Črnem morju. Zanimivo je, da bodo v to vojno posegli tudi ruski boljševiki, ki bodo pomagali Turkom. Razentega bodo Rusi oskrbovali armado Kemal paše z živili in drugimi potrebščinami. Rusom in Turkom gre baje za to, da bi onemogočili katerikoli inozemski vpliv na Jutrovem.

I Kako usmrčujejo zločince v Ameriki? V Združenih državah v Severni Ameriki so bili redki slučajji, ko je bil kak zločinec obsojen na smrt. V zadnjem času so pa postale smrtno obsodbe precej številne. Tako na pr. je pred nedavno porotno sodišče v Clevelandu obsodilo dva še ne 20 let stara fanta, ki sta izvršila dva umora. Med porotniki so bile tudi ženske, katere so se posebno vneto izrekle za smrtno obsodbo obeh zločincev. V Ameriki usmrčujejo na smrt obsojenega zločince z elektriko. Obsojenca spravijo v celico in ko se dotakne žice ali gumba, je že usmrčen, ne da bi se bil tega zavedal.

I Katoliško tiskovno društvo ima izreden občni zbor v četrtek dne 23. junija t. l. v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Na dnevnem redu je sprememba pravil in slučajnosti. K udeležbi vabi odbor.

Gospodarstvo.

g Kmetijska predavanja po deželi. Poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani naznanja, da bo prirejalo ob nedeljah in drugih priločnih dnevih kmetijska predavanja za kmetijsko ljudstvo. Kmetijske podružnice, zadruge, županstva, ki želijo dobiti kmetijske predavatelje, naj to želijo pravočasno javijo na poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani. V prošnji naj navedejo, kedaj, ob kateri uri in za kake prilike želijo dobiti predavatelja. Za predavatelja morajo preskrbeti voz od zadnje železniške postaje ter poskrbeti za zadostno udeležbo.

g Zastran trošarine na vino. V mariborskem okraju so finančni organi načeloma tirjali in pobirali trošarino tudi od onega vina, ki ga vinogradnik (producent) rabi za svoje gospodarstvo (bodisi pri vinogradu, bodisi na svojem domu), četudi se vinogradnik ne peča z obrtno prodajo vina na debelo ali na drobno. To pa nasprotuje besedilu in zmislu dotičnega zakona, oziroma predpisov za finančne organe, po kojih ima vinogradnik plačati trošarino od vsake kaplje vina le v tem slučaju, če je gostilničar, ali se sploh peča z obrtno prodajo vina na debelo ali na drobno. Radi tega je narodni poslanec vlč. g. dr. Hohnjec vladno postopanje finančnih organov mariborskega okraja obvestil ter zahteval, da se nezakonito pobiranje trošarine odpravi ter prizadetim strankam denar vrne. In g. poslanec je dobil uradni odgovor: 1. da so finančni organi postopali protizakonito, 2. da so dobili potrebna navodila in 3. da naj prizadete stranke vložijo prošnje za povrnitev denarja pri „Delegaciji ministrstva financ v Ljubljani.“ Z zadovoljenjem naznanjamo to vinogradni-

kom, a je obenem opozarjamo, da imajo po zakonu vsako prevažanje vina finančnim organom poprej naznaniti.

g Za popolnoma prosti izvoz konj se je zavzel v konstituenti naš poslanec Ivan Roškar. Ker ga je samostojni minister Pucelj z neslanimi medki hoteli premetiti, je v svojo podkrepitev svoje zahteve prečital prošnjo na trgovsko ministrstvo, ki jo je podpisalo 10 županov iz ljutomerskega sodnega okraja. Prošnja se glasi: Visoko trgovsko ministrstvo v Beogradu! V ljutomerskem sodnem okraju je že od nekdaj razvita konjereja samih zlatih toplokrvnih konj in na dveh državnih žrebčarskih postajah: v Ljutomeru in v Bučevcih so že od nekdaj nastavljeni sami toplokrvni žrebci. Letos jih je 13 in med temi so trije polokrvni ameriški dirkači. Naši konjereji imajo polne hleve mladih konj, pa jih ne morejo prodati, ker izvoz toplokrvnih konj v inozemstvo ni dovoljen. Naši sosede v Prekmurju, v gorjeadgorskem in ptujskem okraju, ki imajo samo mrzlokrvne konje — in teh izvoz je dovoljen — so veliko na boljšem, ker lahko prodajo svoje konje. Davčni vijak pritiska bolj in bolj, a mi svojih toplokrvnih konj ne moremo prodati. Nekateri si pomagajo s tem, da dajo svoje toplokrvne kobile plemeniti v drugih okrajih s težkimi mrzlokrvnimi žrebci, da vsaj žrebeta lahko prodajo. A to početje ni varno, ker veliko lahkih kobil pri porodu pogine. Visoko trgovsko ministrstvo prosijo podpisane občine, naj dovolijo protimirni cenit tudi izvoz na šla toplokrvnih konj v inozemstvo, kajti v nasprotnem slučaju smo primorani, rejo naših zlatih toplokrvnih konj opustiti in se baviti z mrzlokrvnimi konjereji ali govodereji. (Sledeči datum: april 1921, stamplje desetih občin in podpisi županov.)

g Cena živine močno padla. Kdo je tega kriv? Predvsem sedanja vlada, v kateri sedijo demokrati in samostojni mesar Pucelj. Ta vlada je dovolila samo izvoz takega goveda, katerega komad tehta 500 kg mrtve teže. Samostojno demokratska vlada predpisuje vedno višjo carino na izvoz živine. Ogrska in Rumunija sta ne samo odpravile carino na izvoz živine, ampak sta tudi znižale železniške tarife za izvažanje. Tako se je zgo dilo, da lahko Ogrska in Rumunija pošljata svojo živino dvakrat cenejše na Dunaj, v Nemčijo in Švico.

g Svinjski sejem v Mariboru. Na svinjski sejem v Mariboru se je dne 10. t. m. pripeljalo 222 ščetinarjev in 5 koz. Cene za plemenske svinje so znašale 1 kg žive teže od 26 do 30 K, na pol pitane 28 do 32 K. Mali prešiči 6—10 tednov stari komad 250 do 480 K, večji pomladanski komad 380 do 500 K, jesenski komad 800 do 1500 K. Kupčija je bila zelo živahna in prodalo se je več kakor polovico. Ta sejem je bil najživahnejši.

g Na živinjski sejm v Mariboru je bilo prignanih dne 14. t. m.: 7 bikov, 59 volov, 122 krav, 3 konji in 18 telet; skupaj 219 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od K 15.50 do K 17, poldebili voli 12 do 15, plemenski voli 11 do 14, biki za klanje 12, glavne krave debele 14 do 15, plemenske krave 11 do 14, mlazne krave 12 do 16, breje krave 12 do 16, mlada živina 12 do 13, teleta 10 do 14, plemenske svinje 26 do 30, poldebele svinje za zakol 1 kg mrtve teže 28 do 32, krave za klobasarje 1 kg žive teže 7 do 9 K.

g Živinjski sejem na Dunaju. Na dunajski trg je prišlo 1326 glav goveje živine. Iz naše države je bilo stavljen na trg 663 glav, iz Madžarske 635 glav in iz Avstrije 21 glav. Madžari so našli za svoje živino hitreje kupce nego naši izvozniki. Okoli 600 glav živine je ostalo neprodane. Naši izvozniki so postavili na trg 390 svinj, madžarski pa 270 komadov.

g Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso I. vrste 1 kg 30 K, volovsko meso II. vrste 28 K, meso od bikov, krav in telic 24 K, telečeje meso prve vrste 25 K, brez kosti 30 K, telečeje meso druge vrste 23 K, svinjsko meso sveže 32 K.

g Cene poljskim pridelkom. V Osjeku stane meterski stot pšenice od 1020 do 1030 K. Dovož pšenice je jako slab. Moka nularica stane 15 K kilo-

gram. Dovoza koruze ni bilo nobenega. Oves plačujejo kupci po 460—470 K, toda bilo ga je le malo.

g Imelj. Stanje hmeljskih nasadov je različno. V Alzaciji so hmeljski nasadi vsled mrčesa ožuzeni, pojavlja se tudi strupena rosa. V Zaitcu in okolici so nasadi lepi in krepki, toda po muhi okuženi. V Angliji so nasadi v razvoju zaostali. V Nemčiji so nasadi v obče ugodno razvijajo, toda pojavljajo se že razni škodljivci. V Belgiji so nasadi deloma lepi, deloma srednje lepi, toda okuženi po muhi in uši.

g Lesni trg v Sloveniji. Povpraševanja po lesu je zaenkrat pičlo, produkcija pa večja nego tekoče potrebe; radi tega so lesne zaloge polne. Otesani les za zgradbe, nesortiran, v navadni dolžini od 4 do 10 cm plačujejo se s 700 K za kubični meter. Kubični meter mehkih desk stane 1100 K, deske za zaboje 1250 K, bukovi pragi 65 K (komad). Bukova drva na vagonu od nakladalne postaje do 185 K za kubični meter. Bukovo oglje (po vagonih) plačujejo s 150 K za 100 kg. Sicer so pa lesne cene v Sloveniji razmeroma nižje nego v hrvaški in srbskih pokrajinah, ker je bila produkcija namenjena izvozu in je našla malo odjemalcev.

g Kaj je z 20% odbitki? Očividno je, da se sedanja demokratsko-samostojno-radikalna vlada naravnost — norčuje iz revnega ljudstva. Liberalni listi prinesejo vsak mesec enkrat veselo vest, da bo vlada pričela z izplačevanjem 20% odbitkov, ki so jih svoječasno pri žigosanju bankovcev odvezeli. Veliko jih je, ki nasedejo liberalnim lažem. Stara navada demokratov in samostojnih je, da obljublja na vseh koncih in krajih, izpolnijo pa nobene svojih obljub. Ako ima vlada za vsakega Sokola 500 din, na razpolago, zakaj pa ljudstvu ne izloča ne krivici odtrganih odbitkov? Bil bi že skrajni čas, da vlada reši to pereče vprašanje. Prepričani smo, da bo ljudstvo temu norčevanju odpomoglo pri prihodnjih državnoborskih volitvah.

g Zmešnjava v beograjski vladi. Z izdajanjem in preklicevanjem naredb o veljavnosti avstr. železnega drobiža je finančna uprava ustvarila nove sitnosti in težave. Kljub temu da je delegacija za finance objavila, da morajo državni uradi zopet ta drobiž sprejemati, ga na postah uradih ne vzemajo, češ, da je dotična naredba že zopet preklicana. Ljudstvo si bo zapomnilo, da so ga bicati z nepremišljenimi naredbami ravno v tistem času, ko so bili na krmi demokrati, slabostojnejši in srbski radikali ter muslimani.

g Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 143%—144% naših kron, za 100 nemških mark je plačati 212—214, za 100 avstrijskih kron 22%—23%, za 100 čehoslovaških kron 198 in za 100 laških lir 730—735 jugoslovaških kron.

Dopisi.

Kočno pri Laporju. Volitve so pri nas dobro izpadle, komaj enega nam so demokrati vribali v odbor, in še ta je bolj zmernega značaja. Antikristov (hočem reči: komunistov) ni nimamo. Centralistični žegen tepe tudi nas in več načinov, posebno še z dohodninskim davkom. Mi smo poslali vse naza v vprašanjem: Ali je ravno revna naša Slovenija vsled preobilih davkov obsojena v gospodarsko smrt?! Pridelovalni stroški pressegajo dohodke, vrhu tega je bila suša, toča, mraz, palež in t. d. In kako je ta davek razdeljen?! Eden, ki redi 10 glav živine, plača 300 K, drugi redi en kravo in še za to kupuje krmo, mora plačati 400 K. Ali je to tista hvalisana demokratična enakopravnost? Zares, kam smo prišli, vladi je treba samo še kancelarjara, deliti brezverskim sokolskim društvom podpore in ljudstvo bo srečno. Vlada, ti sedi na veji, ki si jo sama sekaš, zgomadila se bodeš v prepad, če ne prej, vsaj pri prvih volitvah. Ni še ljudstvo slepo, vidi, sliši in bo tudi sodilo. Tudi socialni demokratje in samostojni niso zadovoljni z batinami, ki nam jih delijo njih vodje. Ljudstvo slovensko, zapomni si udarce, ki dežijo po naših hrbtih in kadar pridejo volitve, verjami resnici, ne pa lažem!

Jurklošter. Naše samostojne je silno sram, ker niti kandidatne liste niso mogli pravočasno predložiti. Seveda radi tega okrajno glavarstvo te njihove liste, ki so jo baje predložili (če je res) en dan prepozno, ni moglo sprejeti. Napravili so priziv na dež. vlado, ki pa je seveda njihov priziv tu di morala zavrniti. V „Kmetijskem listu“ pišejo, da je njihov ugovor podpisalo 300 volilcev. Kaki so ti volilci, to ve najbolje sodišče, ki ima dva podpisane že dalje časa v preiskavi. Med njihovimi podpisi so tudi imena takih, ki sploh nimajo volilne pravice, ki so pravzaprav še nedoletni otroci! S takimi podpisi pač samostojni ne bodo nikoli prevrnili našega novega občinskega odbora, v katerem so sami odločni pristaši Kmetijske zveze!

Zaklad na otoku.

in angleškega prevedel Panina.

(Dalje.)

„Sedaj pa pismo!“ je rekel graščak.

Pismo je bilo zapečateno. Pečatni vosek je nosil odtisk naprstnika, menda tistega, ki sem ga med drugo drob narijo našel v kapitanovem žepu.

Zdravnik je previdno odluščil pečate in razgrnil pismo.

Iz ovitka je padel zemljevid otoka z natančno označeno zemljepisno dolžino in širino in globoko morja ob obrežju, z imeni gričev, z zalivi in z vsemi podrobnostmi, ki jih mora vedeti mornar, da spravi ladjo v pristanišče in jo varno zasidra. Otok je bil kakih 10 milj dolg in 5 širok, vijugast je bil in izgledal je, kakor po koncu stoječ zmaj. Dvoje dobrih, globoko v deželo zarezanih zalivov je imel in sredi otoka se je dvigal grič, zaznamovan z imenom „Daljnogled.“ Nekaj pripiskov je bilo iz poznejšega časa, izmed njih so nas najbolj zanimali 3 rdeči križi, dva v severnem delu otoka, eden v južnozahodnem. Pri zadnjem je stalo zapisano z rdečim in v čedni, drobni pisavi, ki se je ugodno razlikovala od kapitanovih nerodnih črk:

„Tukaj je zaklad.“

Na drugi strani zemljevida je ista roka zapisala te-le podatke:

„Visoko drevo pod vrhom „Daljnogleda.“ Izhodišče: točka na severo-severo-vzhodu proti severu.“

„Otok kostenjaka leži v smeri vzhod-jugovzhod proti vzhodu.“

„Deset čevljev.“

„Srebro pa je shranjeno v severnem skrivališču. Najdeš ga v smeri vzhodnega potoka, deset sežnjev južno od črne skale.“

„Orožje je lahko najti v paščenem griču, na rtu severnega zaliva. Smer vzhodna, za četrtinko proti severu.“ To so bili vsi podatki o zakladu. Kratki so bili in menj nerazumljivi, graščaka pa in zdravnika so nepopisno razveselili.

„Gospod doktor“, je rekel graščak „obesite svoje zdravilstvo takoj na klin! — Jutri odputujem v Bristol. V ireh tednih, poslušajte v treh tednih, ne — v štirinajstih dneh, v desetih dneh bomo imeli pripravljeno najboljšo jadrnico z najboljšim moštvom na krovu! Jim pojde z nami za ladijskega vajenca in stražnika ga napravimo. Vi, gospod Livesey, vi bodete ladijski zdravnik, jaz bom admiral, vrhovni poveljnik. Tom, Jaoz, Huater poručijo z nami —. Ugoden veter bomo imeli, prijetno potovanje, in prav brez težko bomo našli zaklad, — in denarja bomo našli, prijatelji, denarja, zlata, da se bomo lahko valjali v njem —!“

„Gospod graščak“, je rekel zdravnik, „pojdem z vami in Jim tudi, svojo besedo vam dam na to, in storila bova vse, da uspe podjetje! Le eden je, za katerega me je strah —!“

„Kdo je tisti?“ je kričal graščak. „Imenujte ga, tistega psa, da se ga lotim —!“

„Vi ste tisti!“ je mirno rekel zdravnik. „Vi, ki ne morete držati jezika za zobmi! Mi nismo edini, ki vemo za tele papirje! Zlikovci, ki so noči napadli gostilno, zločinci, prodrzni do skrajnosti, — in tisti, ki so ostali spodaj na krovu barke, in drugi še. Ki kje v bližini čakajo, — vsi ti so kakor truma steklih psov na lovu za zakladom! Dalje prihodnje.“